

Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка
Кафедра джазу та популярної музики

«ПОГОДЖУЮ»

Гарант ОПП «Музичне мистецтво»
бакалаврського рівня вищої освіти,
доцент Я. Олексів
25 червня 2021 р.

«ПОГОДЖУЮ»

Декан факультету фортепіано, джазу та
популярної музики, доцент

Т. МІЛОДАН Т. МІЛОДАН
25 червня 2021 р.

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи, професор
М. КУШНІР
25 червня 2021 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ДЖАЗОВЕ МИСТЕЦТВО УКРАЇНИ»**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Профілізація	Джазове фортепіано, джазові оркестрові інструменти, спів джазовий, спів естрадний
Освітньо-професійна програма	«Музичне мистецтво»
Статус	Обов'язкова компонента циклу дисциплін фахової професійно-практичної підготовки (ОК 3.10.10.; ОК 3.11.11.; ОК 3.12.13.)
Загальний обсяг	2 кредити ЄКТС (60 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік
Термін викладання	2-й семестр
Факультет	Фортепіано, джазу та популярної музики
Форма навчання	Денна

Львів – 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Джазове мистецтво України» для профілізацій «Джазове фортепіано», «Джазові оркестрові інструменти», «Спів джазовий», «Спів естрадний» з галузі знань 02 «Культура і мистецтво» зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво» оновлена відповідно до освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка від 26 травня 2021 року (Протокол № 1).

Розробник:

РОСЬ Зоряна Петрівна –доцент кафедри джазу та популярної музики, кандидат мистецтвознавства.

Робоча програма навчальної дисципліни «Джазове мистецтво України» затверджена на засіданні кафедри джазу та популярної музики від «18» червня 2021 р., протокол №6.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета – сформулювати комплекс загальних уявлень студентів про витоки джазу в Україні та основні періоди його становлення й розвитку; форми побутування джазу в Україні; діяльність основних просвітницько-пропагандистських осередків в розвитку джазової культури української громадськості, типи джазових фестивалів, розвиток джазового вокально-інструментального мистецтва та творчість українських естрадно-джазових композиторів і виконавців різних періодів.

Завдання:

1. Висвітлити основні джерела та періодизацію розвитку джазу в Україні;
2. Визначити форми побутування джазової музики в Україні;
3. Прослідкувати вплив фольклору на джазове мистецтво як один з характерних особливостей сучасної української джазової музики;
4. Ознайомити з діяльністю основних просвітницько-пропагандистських осередків джазового мистецтва в Україні;
5. Дати характеристику розвитку українського джазово-фестивального руху та визначити динаміку його розгортання;
6. Визначити регіональні джазово-фестивальні центри в Україні;
7. Ознайомити студентів з типологією українських джазових фестивалів;
8. Охарактеризувати творчість та виконавську діяльність українських джазових музикантів різного покоління.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК1.** Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово
- ЗК2.** Здатність розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК3.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК4.** Здатність до розв'язання проблем.
- ЗК5.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК6.** Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК7.** Здатність до критики та самокритики.
- ЗК8.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК9.** Здатність до шанобливого й дбайливого ставлення до історичної спадщини і культурних традицій.
- ЗК10.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

- ЗК11.** Здатність володіти іноземною мовою.
- ЗК12.** Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК13.** Здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості.
- ЗК14.** Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК15.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

2.2 Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

- СК1.** Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
- СК3.** Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
- СК4.** Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
- СК6.** Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
- СК7.** Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
- СК8.** Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
- СК9.** Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
- СК10.** Здатність оперувати професійною термінологією.
- СК11.** Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
- СК12.** Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
- СК13.** Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.
- СК14.** Здатність здійснювати редакторську та лекторську діяльність в сфері музичного мистецтва.
- СК15.** Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.
- СК16.** Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.
- СК17.** Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (РН)

РН6. Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.

РН7. Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.

РН8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

РН9. Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській / та лекторській практичній діяльності.

РН10. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

РН11. Вміти здійснювати педагогічну діяльність.

РН13. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.

РН14. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1 Теми й плани лекційних занять

I курс, 2 семестр

<i>№ теми</i>	<i>Зміст модулів</i>	<i>Кількість аудиторних годин</i>
<u>Змістовий модуль 1</u> Джерела, форми побутування та фольклорні витоки українського джазу. Просвітницько-пропагандистські осередки .		
Тема 1	<i>Джерела та періодизація розвитку джазу в Україні</i> 1) Становлення джазового мистецтва як феномену музичної культури 20–30-х рр. ХХ століття в Україні. 2) Розвиток джазового мистецтва в Україні у 40-50-х рр. ХХ ст. 3) Розвиток джазового мистецтва в Україні в 60-70-х рр. ХХ ст. 4) Розвиток джазового мистецтва у Україні в 80-90-х рр. ХХ ст.	4
Тема 2	<i>Форми побутування джазової музики в Україні</i> 1) <i>Публічні форми</i> (концертна діяльність; організація циклів філармонійних концертів; джазові фестивалі; джазові проекти; традиційні фестивальні джем-сейшени; майстер-класи; конкурси, масові мистецькі заходи та акції міжнародного співробітництва тощо). 2) <i>Інформаційні форми</i> (джазові медіа, музичні видання (нотна джазова література, журнали, окремі	3

	<p>публікації в періодичних виданнях тощо), тематичні телепрограми, джазові лекції-концерти, інтернет-ресурси тощо);</p> <p>3) Організаційні форми (громадські організації, державні інституції, мистецькі агенції; продюсерські центри, компанії та широка мережа джаз-клубів тощо);</p> <p>4) Просвітницько-пропагандистські форми (джаз-клуби, культурно-мистецькі центри, центри сучасного мистецтва, різноманітні розважальні заклади, “вуличний джаз” тощо).</p> <p>5) Освітнянські форми (державні навчальні заклади різного рівня: естрадно-джазові відділення у ДМШ та музичних училищах, кафедри естрадно-джазової підготовки в музичних вузах, спеціальні відділи та Інститути мистецтв; приватні навчальні заклади естрадно-джазового мистецтва).</p>	
Тема 3	<p><i>Вплив фольклору на джазове мистецтво як одна з характерних особливостей сучасної української джазової музики.</i></p> <p>1) Зв’язок українського джазу з фольклором.</p> <p>2) Фольклор і функціональний розвиток джазового мистецтва.</p> <p>3) Шляхи інтеграції музичного фольклору джазової музики.</p> <p>4) Відмінності фольклору і джазової музики.</p>	2
Тема 4	<p><i>Просвітницько-пропагандистські осередки джазового мистецтва в Україні</i></p> <p>1) Особливості діяльності основних просвітницько-пропагандистських осередків джазового мистецтва;</p>	2

	<ul style="list-style-type: none"> 2) Музичні видавництва; 3) Мистецькі агенції, продюсерські центри компанії; 4) Громадські організації, фонди; 5) Джазові проекти та конкурси; 6) Підтримка українського джазового мистецтва в рамках міжнародного культурного співробітництва; 7) Різноманітні культурно-мистецькі центри; 8) Інтернет-ресурси та сайти, присвячені джазовій музиці; 9) Теле- і радіоформат; 10) Джерела фінансування. Державна підтримка, меценатство і спонсорство. 	
Тема 5.	<p style="text-align: center;"><i>Діяльність джаз-клубів, музичних клубів та розважальних закладів як важлива умова пропаганди джазового мистецтва в Україні</i></p> <ul style="list-style-type: none"> 1) Джаз-клуб – один із найдієвіших напрямів розвитку джазового мистецтва й джазово-фестивального руху в Україні; 2) Огляд діяльності джаз-клубів в українських містах; 3) Діяльність різних музичних клубних закладів; 4) Діяльність розважальних музичних закладів як одного з чинників формування основ джазової культури суспільства. 	3

<i>№ теми</i>	<i>Зміст модулів</i>	<i>Кількість годин</i>
<p><u>Змістовий модуль 2</u> Розвиток джазово-фестивального руху в Україні .</p>		

Розвиток української джазової інструментальної та вокальної музики.		
Тема 6.	<p><i>Джазові фестивалі як чинник інтеграції України у світовий соціокультурний простір</i></p> <p>1) Джазово-фестивальний рух в Україні. Джазові фестивалі як одна з форм побутування українського музичного мистецтва і як важливе середовище розвитку сучасного культурного простору України.</p> <p>2) Динаміка функціонування джазових фестивалів як показник основних тенденцій у розвитку джазово-фестивального руху в Україні.</p> <p>3) Вплив музичних фестивалів на формування міського мистецького середовища.</p> <p>4) Огляд активності українських міст в розвитку джазово-фестивального мистецького руху.</p> <p>5) Формування регіональних центрів джазово-фестивального руху в Україні.</p>	3
Тема 7.	<p><i>Класифікація українських джазових фестивалів.</i></p> <p>1) Особливості типології та класифікації українських джазових фестивалів;</p> <p>2) <i>Класифікація українських міжнародних джазових фестивалів:</i> масштабні міжнародні джазово-фестивальні форуми, розширені міжнародні джазові фестивалі, міжнародні джазові фестивалі обмеженого міжнародного представництва, спільні міжнародні джазові фестивалі;</p> <p>3) <i>Класифікація українських джазових фестивалів:</i> всеукраїнські джазові фестивалі, регіональні джазові фестивалі, міські джазові</p>	3

	<p>фестивалі, джазові фестивалі або проекти як складові великого музичного або мистецького фестивалю;</p> <p>4) <i>Дитячі та юнацькі джазові фестивалі:</i> самостійні дитячі та юнацькі джазові фестивалі; джазові фестивалі, які включають участь дитячих та юнацьких колективів;</p> <p>5) <i>Особливі типи класифікації українських джазових фестивалів:</i> джазові фестивалі-однорічки, закриті або обмежено доступні джазові фестивалі, “мандруючі” фестивалі, інтернет-фестивалі, маловідомі типологічно невизначені джазові фестивалі, скасовані або зірвані джазові фестивалі, мистецькі фестивалі за участі джазових виконавців.</p>	
--	---	--

<p>Тема 8.</p>	<p><i>Розвиток української джазової інструментальної музики. Фортепіанна творчість і виконавство.</i></p> <p>1) Шляхи становлення та розвитку фортепіанного джазового творчості і виконавства.</p> <p>2) Українська фортепіанна джазова школа 50-80х рр. (Перше покоління). (Євген Дергунов, В'ячеслав Полянський, Володимир Соляник, Анатолій Алексанян, Юрій Кузнєцов, Олександр Саратський, Аркадій Орехов та ін.)</p> <p>3) Українська фортепіанна джазова школа 1990-2000-х рр. (Друге покоління). (Наталія Лебедєва, Сергій Крашенінніков, Сергій Давидов, Юрій Шепета).</p> <p>4) Українська фортепіанна джазова школа 2010-х рр. (Третє покоління). (Ілля Єресько, Олексій Боголюбов, Юхим Чупахін, Павло Литвиненко)</p> <p>5) Українська фортепіанна джазова школа сьогодення (Четверте покоління). (Радіон Іванов, Сергій Давидов, Володимир Соляник, Наталія Лебдєва, Сергій Горюнович, Олексій Петухов, Олексій Боголюбов та ін.).</p>	<p>3</p>
<p>Тема 9.</p>	<p><i>Розвиток української джазової інструментальної музики (Продовження).</i></p> <p>1) Українська інструментальна джазова школа 50-80-х рр. (Перше покоління). <i>Гітара:</i> В. Молотков, Е. Ізмайлов, Олександр Любченко; <i>Саксафон:</i> Ю. Яремчук ; <i>Труба:</i> В. Колесников, В. Кіт; <i>Ударні :</i> С. Швірст, А. Шацький;</p>	<p>4</p>

	<p><i>Теоретики, викладачі, продюсери:</i> О. Поляков, Ю. Шаріфов.</p> <p>2) Українська інструментальна джазова школа 1990-2000-х рр. (Друге покоління). <i>Гітара:</i> І. Закус, С. Овсянников, А. Арнаутов ; <i>Саксафон</i> : А. Менделенко, В. Іванов : Ударні: О. (Алекс) Фантаєв, В. Валерій, С. Табуницик, О. Муренко, С. Табуницик; Контрабас: М. Гладецький; Домра: В. Соломін; Бандура: А. Войтюк, О. Гончаренко та ін.: Баян: К. Стрельченко та ін.</p> <p>3) Українська інструментальна джазова школа 2000–2010-х рр. (Третє покоління). <i>Гітара:</i> С. Томасян, З. Данило, К. Іоненко; Саксафон: Б. Гуменюк ; Труба : Д. Аду, Д. Бондарєв; Ударні : І. Гнидин , П. Галицький, О. Марков, С. Балалаєв: Контрабас М. Токар , О. Ємець , І. Алабужев ; Бандура: Р. Гриньків.</p> <p>4) Українська інструментальна джазова школа сьогодення (Четверте покоління). Гітара, бас-гітара: В. Шабалтас, Д. Дутко, Пугачов; Саксофон: Д. («Бобін») Александров, М. Балог; Труба : Д. Бондарєв; Ударні : О. Лебеденко О. (Алік) Фантаєв; Контрабас : В. Корнієнко Скрипка: В. Крисько; Бандура: Матвій, Герасименко та ін.; Акордеон: Є. Левкович та ін.</p>	
Тема 10.	<p>Розвиток української естрадно-джазової вокальної, вокально-ансамблевої і вокально-інструментальної музики.</p> <p>1) Розвиток українського естрадно-джазового вокального виконавства.</p>	3

	<p><i>(Ольга Лукачова, Діана Овсяннікова, Наталія Гура, Юлія Рома, Марина Юрасова, Лаура і Кристина Марті та ін.).</i></p> <p>2) Розвиток українського естрадно-джазового вокально-ансамблевого виконавства. <i>(Вокальний секстет “ManSound”, “Пікардійська терція” та ін.).</i></p> <p>3) Розвиток українського естрадно-джазового вокально-інструментального виконавства. <i>(Етно-джазовий гурт “Shockolad”, ансамбль «Acoustic Quartet», джазовий квартет “Friend Connection”, гурту “JT FRESH” та ін.).</i></p>	
	Всього годин	20

5.2 САМОСТІЙНА РОБОТА

2 семестр

<i>№ з/п</i>	<i>Назва теми</i>	<i>Кількість годин</i>
1.	Джерела та періодизація розвитку джазу в Україні	3
2.	Форми побутування джазової музики в Україні. Вплив фольклору на українське джазове мистецтво	3
3.	Просвітницько-пропагандистські осередки джазового мистецтва в Україні	3
4.	Діяльність джаз-клубів, музичних клубів та розважальних закладів як важлива умова пропаганди джазового мистецтва в Україні	3
5.	Естрадно-джазова освіта як вагомий чинник професіоналізації вітчизняного джазового мистецтва	3
6.	Джазові фестивалі та класифікація українських	4

	джазових фестивалів в Україні.	
7.	Розвиток української джазової інструментальної музики. Фортепіанна творчість і виконавство	3
8.	Розвиток української джазової інструментальної музики (Продовження)	2
9.	Розвиток української естрадно-джазової вокальної, вокально-ансамблевої і вокально-інструментальної музики	2
	Підготовка до підсумкового контролю (заліку)	4
Всього годин за 2 семестр		30

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

СУМА БАЛІВ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання здобувача з поточного та семестрового контролю

Форми контролю	Кількість балів
Усна перевірка знань за темою лекційного заняття;	0- 5 балів за кожну тему (максимум 20 балів)
Тематичний контроль знань	0-5 балів за тест (максимум 20 балів)
Контрольне (модульне) тестування	0-30 балів
Диференційований залік	0-30 балів
Всього	0-100

Критерій оцінки є багаторівневим поняттям, яке стосується результату праці студента протягом певного часу. Він складається з об'єктивних та суб'єктивних факторів оцінки. Під "суб'єктивним", в даному випадку, розуміється обдарованість виконавця. Під "об'єктивним" – його ставлення до професії, що виявляється у виконанні даної програми. Виконання оцінюється за національною шкалою: відмінно, добре, задовільно, незадовільно.

А, «відмінно» (90 – 100) – студент володіє ґрунтовними знаннями викладання, здатний систематизувати, узагальнювати, творчо інтерпретувати теоретичний матеріал, поєднувати отримані теоретичні знання з їх практичним застосуванням.

В, «дуже добре» (82 – 89) – студент володіє глибокими знаннями теоретичного матеріалу з предмету, вміє логічно поєднувати теоретичні знання з практичними ситуаціями, творчо їх застосовує.

С, «добре» (74 – 81) – студент володіє достатніми знаннями теоретичного матеріалу, творчо використовує його у практичній роботі. Не завжди самостійно може систематизувати та узагальнювати матеріал. Показує добрі результати практичної роботи.

Д, «задовільно» (64 – 73) – студент користується обмеженим знанням теоретичного матеріалу, на недостатньому для педагогічної роботи інтерпретує

методичні та дидактичні проблеми, не завжди розуміє їх змістову специфіку, не завжди може самостійно зробити порівняльний аналіз понять та категорій.

Е, «достатньо» (60 – 63) – студент слабо орієнтується у теоретичному матеріалі, знання у недостатньому обсязі, що не дозволяє робити йому творчі висновки та застосовувати їх на практиці.

FX, «незадовільно» (35 – 59) (з можливістю повторного складання) – рівень знань студента методологічних та теоретичних основ курсу визначається як початковий. Він не володіє методикою узагальнення, систематизації та обґрунтування. Не володіє практикою їх застосування.

F, «незадовільно» (0 – 34) (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) – відсутність знань з предмету.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.
3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.
4. Бінарні, інтегровані (універсальні) методи. *

* Жодна із запропонованих класифікацій не позбавлена недоліків. На практиці викладач з дисципліни інтегрує методи різних груп, утворюючи неординарні (універсальні) методи навчання, які забезпечують оптимальні шляхи досягнення навчальної і творчої мети.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. **Попередній контроль** спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з тем, які будуть вивчатися.
2. **Поточний контроль** знань здійснюється під час практичних занять по запланованих основних темах та виконання студентом самостійної роботи з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими навичками.
3. **Тематичний контроль** здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. **Підсумковий контроль** проводиться в кінці семестру на заліку.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Абдуллин Э. Б. Методологический анализ проблем музыкальной педагогики в системе высшего образования. Москва : Прометей (МГПУ), 1990. 188 с.
2. Алексеев Э. Е. Фольклор в контексте современной культуры. *Рассуждения о судьбах народной песни*. Москва : Сов. композитор, 1988. 237 с.
3. Ареф'єва А. Ю. Фестивальні імпрези мистецтва України як феномен культури повсякдення. *Міжнародний вісник : культурологія, філологія, музикознавство*. Київ : Міленіум, 2015. Вип. I (4). С. 138-142.
4. Барановська М. С. Естрадно-вокальна музика в Україні кінця ХХ – початку ХХІ ст. : тенденції розвитку. *Вісник КНУКіМ: [зб. наук. пр.]*. Серія «Мистецтвознавство» Київ, 2013. Вип. 28. С. 5-11.
5. Баташев А. М. Искусство джаза в музыкальной культуре. *Советский джаз : проблемы, события, мастера* : [сб. ст]. Москва: Сов. композитор, 1987. – С. 80–95.
6. Безпала С. С. До питання про шляхи становлення вітчизняної системи джазового навчання. *Наукові записки Ніжинського держ. ун-ту ім. М. Гоголя* : [зб. наук. пр.]. Серія: Психолого-педагогічні науки. Вип. 6. М-во освіти і науки України, Ніжинський держ. ун-т ім. М. Гоголя. Ніжин : [б. в.], 2011. С. 17–20.
7. Безпала С. С. Закономірності побутування джазу в обласних центрах України на межі ХХ–ХХІ ст. (на прикладі м. Чернігова). *Мистецтвознавчі записки*: [зб. наук. пр.]. НАКККіМ. Київ, 2014. Т. 26. С. 63–72.
8. Белявіна Н. Д., Супрун О.В. Питання функціонального розвитку джазу URL: <http://www.info-library.com.ua/libs/stattya/376-pitannja-funktsionalnogo-rozvitku-dzhazu.html>
9. Боришевський М. Духовні цінності як детермінанта громадянського виховання особистості. *Цінності освіти і виховання*: [наук.-метод. зб.]. Київ : АПН України, 1997. С. 21–25.
10. Власов В., Мурза В. Фольклорні витоки джазу.. Київ. Джаз. 2006. № 2. С. 5–6.
11. Всеукраїнський джазовий портал. URL: <http://uajazz.com/>
12. Громадська експертна рада з питань джазової музики при Міністерстві культури і туризму України. URL: http://js.kiev.ua/?page_id=1634

13. Громадська організація “Мистецька ліга”. URL: <http://kbs.org.ua/files/prezentmistliga.pdf>
14. Давидовський К. Соціокультурні виміри міжнародного фестивального руху : за результатами IV Міжнародного музичного фестивалю “Віртуози планети”. URL: <http://www.stattionline.org.ua/obraz/33/>
15. Дряпіка В. І. Розвиваюче навчання і поліфункціональна підготовка педагога-музиканта засобами джазового виконавства *Наукові записки НДПУ ім. М. Гоголя*. 2002. №1. С.12–14.
16. Закус І. М., Постой Г. Г. Джаз в Україні: музиканти та перспективи розвитку імпровізаційної музики. «*Young Scientist*». Київський національний університет культури і мистецтв. 2017. № 11 (51). С. 565-568. • November,
17. Зубенко Д. В. Розвиток фестивального руху в сучасній Україні. *Вісник НТУУ “КПІ”. Політологія. Соціологія. Право* : [збірник наукових праць]. 2011. № 4 (12). С. 110–114.
18. Зуєв С. П. Сучасний культурний простір та семіотика музичного фестивалю (на матеріалах Харкова): дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00. Харківська державна академія культури. Харків, 2007. 207 с.
19. Кизлова О. Как живётся джазу на Украине. Київ, Джаз 2006. № 1. С. 13-16.
20. Коверза О. Становлення джазового мистецтва як феномену музичної культури 20–30-х рр. ХХ століття в Україні. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2015. Вип. 14. С. 87-93. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apgnd_2015_14_12.
21. Коган О. Джаз – це класика ХХІ століття [інтерв’ю] Романа Лебеда. URL: http://www.bbc.com/ukrainian/entertainment/2013/09/130909_kogan_int
22. Конен В. Д. Рождение джаза. Москва : Сов. композитор, 1990. Изд. 2-е. 320 с.
23. Корнев П. К. Джаз в культурном пространстве ХХ века : диссертация ... кандидата культурологии : 24.00.01 Санкт-Петербургский Гос. ун-т культуры и искусств. Санкт-Петербург, 2009. 191 с.
24. Ланіна Т. О. Проблема виховання джазових вокалістів у музичних школах. *Професійна мистецька освіта і художня культура : виклики ХХІ століття* : [зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф.]. Київ, 2014. С. 476–483.
25. Литошенко Д. Про мрії, джаз і радіо: інтерв’ю з Олексієм Коганом: [інтерв’ю для Kyiv Music Labs]. URL: <http://kyivmusiclabs.com>
26. Марков Е. Беседы о киевском джазе: [Рукопись]. К., 2008. 212 с.
27. Мечкало Ж. Сучасне місто в умовах глобалізації *Вісник НТУУ “КПІ”. Філософія. Психологія. Педагогіка*. Київ, 2011. Вип. 3. С. 55–59.

28. Мистецтво незалежної України: Навч. посіб. /За ред. Анучина Л. В. Харків: СПДФО Ізрайлев Є. М., 2007. 84 с.
29. Мінкін Л. Про естетику і практику побутування джазової музики *Музична критика і сучасність*. Київ : Музична Україна, 1984. Вип. 2. 167 с.
30. Овчинников Е. В. Джаз и культура: [метод. разработка для эстрадных отделений муз. училищ и вузов]. Москва., 1989.
31. Овчинников Е. В. Джаз как явление музыкального искусства: К истории вопроса: [лекция]. Москва : ГМПИ им. Гнесиных, 1984. 200 с.
32. Олендарьов В. М. Вітчизняний джаз та проблема стилю: автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.02 “Театральне мистецтво”. Київ. конс. ім. П. І. Чайковського. К., 1995. 22 с.
33. Резникова Е. И. Фестиваль искусств как синтетическое художественное пространство: дис. ... канд. искусствоведения: 17.00.09. Санкт-Петербургский гуманитарный ун-т профсоюзов. СПб., 2006 186 с.
34. Романко В. І. Джаз у музичній культурі України : соціокультурна та музична інтерпретації: дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03. Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського. Київ, 2001. 177 с.
35. Романко В. І. Джазовий фестивальний рух як чинник музичного життя сучасної України. *Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського*. Київ, 2009. Вип. 84 : Композитор і сучасність. С. 306–319.
36. Рось З. Джаз в культурологічному просторі України : проблеми і перспективи. *Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку* : [зб. наук. праць] : Наукові записки Рівненського державного гуманітарного ун-ту. Рівне. РДГУ, 2008. Вип.13. С. 85–90.
37. Рось З. Діяльність джаз-клубів як один з важливих факторів розвитку джазово-фестивального руху в Україні. *Вісник Прикарпатського університету. Серія: Мистецтвознавство* : [зб. наук. пр.]. Івано-Франківськ, 2015. Вип 30–32. Ч.2. С. 50–57.
38. Рось З. Основні тенденції розвитку джазово-фестивального руху в Україні періоду незалежності (1991–2012 роки). *Наукові записки Терноп. нац. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Серія : Мистецтвознавство*. Тернопіль : Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2015. №1 (вип. 34). С. 82–88.
39. Рось З. Фольклорні засади джазу. *Художньо-освітній простір України в контексті новітньої історії* : [зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 22-23 лист. 2007 р. Київ: “Вид. Дім Дмитра Бураго”, 2007. С. 128–132.
40. Симоненко В. С. Українська енциклопедія джазу. Київ : Центрмузінформ, 2004. 232 с.

41. Сичова О. Типи мистецьких фестивалів і конкурсів у сучасній Україні. *Мистецтвознавчі записки*. Київ, 2013. Вип. 24. С. 257–263.
42. Сікорська І. М. Міжнародні музичні фестивалі в Україні як віддзеркалення сучасного культурного процесу. *IV Міжнародний конгрес україністів*. URL: [//www.mau-nau.org.ua/kong/Odesa/Book2/Art47.htm](http://www.mau-nau.org.ua/kong/Odesa/Book2/Art47.htm).
43. Стан та розвиток джазової музики в Україні: 60-70-ті. pp. Електронная библиотека научно-образовательной, финансовой и художественной литературы. URL: www.book.net
44. Строкова Е. В. Джаз в контексте массового искусства (К проблеме классификации и типологии искусства): автореф. дисс. ... канд. искусствоведения : 17.00.09 “Теория и история искусства”. Академия переподготовки работников искусства, культуры и туризма. Москва, 2002. 20 с.
45. Супрун О. В. Європейські виміри музики “classic in jazz” . *Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури*. 2013. Вип. 31. С. 307–312.
46. Филипчук М. С. Естрадно-джазова освіта в Україні : проблеми і перспективи . *Науковий часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти* : [зб. наук. пр.] Матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. “Гуманістичні орієнтири мистецької освіти”, 27-29 квітня 2011 р. Вип. 11 (16). Київ : НПУ, 2011. С. 37–40.
47. Фонд сприяння розвитку мистецтв України. URL: <http://foundart.org.ua/ua/about>
48. Хижко О. В. Естрадно-джазове музикування у вихованні особистості студента музичного училища . *Духовність особистості: методологія, теорія і практика* : [зб. наук. пр.]. Луганськ : СНУ ім. В. Даля, 2004. Вип. 4. С. 266–277.
49. Чернов О. А., Бялик М. Г. О легкой музыке. О джазе. О хорошем вкусе. Москва , Ленинград : Музыка, 1965. 156 с.
50. Швед М. Б. Тенденції розвитку міжнародних фестивалів сучасної музики в Україні на новому етапі (1990–2005 pp.): автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.01 “Теорія та історія культури”. Львів. держ. муз. академія ім. М. В. Лисенка. Львів, 2006. 20 с.
51. Яворська О. “Папа-джаз” на Академічній. Поступ. Львів, 2001. 20 лип. URL: http://postup.brama.com/010720/110_8_3.html

Додаткова література:

1. Асафьев Б. В. Избранные статьи о музыкальном просвещении и образовании [ред. Е. М. Орловой] Москва, Ленинград : Музыка, 1973. Изд. 2-е, доп. 78 с.
2. Барановська М. С. Естрадно-вокальна музика в Україні кінця ХХ – початку ХХІ ст. : тенденції розвитку. Вісник КНУКіМ: [зб. наук. пр.] (Серія «Мистецтвознавство»). Вип. 28. Київ, 2013. С. 5-11.
3. Брилин Б. А. Проблема развития вкуса и современная популярная музыка: [монография] 2-е изд. испр. и дополн. Москва : Владос, 2004. 384 с.
4. В Ялте появился джаз-клуб. URL: <http://theatrealtacom/news/1258378608/>
5. Великие люди джаза / [ред. К. Мошкова]. СПб. : Планета Музыки & “Лань”, 2009. 736 с.
6. Войченко О. М. Вплив джазової музики на оновлення змісту навчання сучасної молоді України. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/SOC_Gum/mz/2010_18/48.pdf.
7. Воропаева О. В. Джазінг як форма взаємодії академічного та “третього” пластів у джазі: автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03 “Музичне мистецтво”. Харків. держ. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського. Харків, 2009. 19 с.
8. Вуд Ф. Круговорот городского творчества [пер. с англ. М. Хрусталева] URL: <http://www.cpolicy.ru/analytics/63.html>
9. Голубович О. Вплив міста на життя людини в добу глобалізації URL: www.lnu.edu.ua/faculty/Phil/Visnyk/Filos_visnyk_15/27_15.pdf
10. Громов С. Н. Популярная эстрадная и поп-музыка в культурно-досуговой программе *.Культурно-досуговая деятельность* : [учеб. пособие]. Москва : МГУК, 1998. С. 200–348.
11. Денисов Э. Джаз и новая музыка. *Современная музыка и проблемы эволюции композиторской техники* Москва : Сов. композитор, 1986. С. 163–165.
12. Донецкий джаз [Текст] Музыкальные фестивали. URL: <http://www.muzfesty.ru/dzhazovye-festivali/doneckij-dzhaz/>
13. Дряпіка В. І. Розкриваючи світ джазу, рок- і поп-музики: [кн. для вчителя] АПН України, Ін-т педагогіки, Упр. освіти Кіровоград. облдержадмін., Обл. ін-т удосконалення вчителів. Київ, Кіровоград : ТРЕЛАКС, 1997. 184 с.
14. Зайцев Г. Б., Бармина Н. И. История джаза: [учеб. пособие]. Екатеринбург : Изд-во Урал. ун-та, 2001. 120 с.

15. Каган М. С. Классификация и систематизация. *Типы в культуре : Методологические проблемы классификации, систематики и типологии в социально-исторических и антропологических науках : материалы конф.* [сб. ст.] [отв. ред. Л. С. Клейн]. Ленинград. : Изд-во Ленинград. ун-та, 1979. С. 6–11.
16. Калиновська Н. Джаз у Луцьку. Волинь-нова. 2008. 6 верес. URL: <http://www.volyn.com.ua/?rub=11&article=0&arch=836>
17. Капелюшок-Войченко О. М. Вплив джазової музики на оновлення змісту навчання сучасної молоді України *Мистецтвознавчі записки* : [зб. наук. пр.] *М-во культури і туризму України, Нац. акад. керів. кадрів культури і мистецтв.* Київ, 2010. Вип. 18. С. 343–349.
18. Карась Г. В. Івано-Франківськ : культурно-мистецька хроніка Незалежності . Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2001. 289 с.
19. Кизлова О. Джаз проти попси – битва титанів. *Дзеркало тижня. Україна.* 2011, 7 жовт. URL: http://gazeta.dt.ua/CULTURE/dzhaz_proti_popsi__bitva_titaniv.html
20. Кириченко І. Луцький джаз-клуб: міжнародна музична діяльність в епоху глобалізації. *Музикознавчі студії Інституту мистецтв Волинського національного університету ім. Лесі Українки та НМАУ ім. П. І. Чайковського* : [зб. наук. пр.] / [упоряд. О. І. Коменда]. Луцьк, 2010. Вип. 5.– С. 302–310.
21. Коллиер Дж. Л. Становление джаза : популярный исторический очерк [пер. с англ., предисл. и общ. ред. А. Медведева] Москва : Радуга, 1984. 392 с.
22. Конен В. Д. Третий пласт : новые массовые жанры в музыке XX века Москва : Музыка, 1994. 160 с.
23. Крюков М. В. О принципах типологического исследования явлений культуры .Советская этнография. 1983. № 5. С. 3–13.
24. Луцький джазовий клуб. URL: <http://www.jazzclublutsk.org.ua/>
25. Матюхина М. Влияние джаза на профессиональное композиторское творчество Западной Европы первых десятилетий XX века: автореф. дисс. ... канд. искусствоведения : 17.00.02 “Музыкальное искусство” . Моск. гос. конс. им. П. И. Чайковского. Москва, 2003. 24 с.
26. Переверзев Л., Конен В. От джаза к рок-музыке Пути американской музыки. *Очерки по истории музыкальной культуры США.* Москва : Сов. композитор, 1977. С. 365–391.
27. Петров А. Джазовые силуэты Москва : Музыка, 1996. 238 с.
28. Полякова І.О., Рось З.П. «Розвиток естрадно-джазової освіти молоді в Україні періоду незалежності (1991-2012 рр.)». *Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції «Innovative development of science and education».* 2020 р. 29-31 березня. Афіни, Греція.

29. Помогайбо А. Черкащина у ритмах джазу. URL: http://www.nashekolo.org.ua/nk/kolo_i_navko/navkolo_podi/djazz_na_c_4124.html
30. Радзиевский В. Джаз : что это, для кого, и почему он не исчезнет: [Интервью] Журналист. Москва, 2013. № 32. 25 сент.
31. Рось З. Діяльність міжнародних джазових фестивалів як показник основних тенденцій розвитку джазового фестивального руху в Україні в період 1990–2012 рр. *Галичина. Науковий і культурно-просвітній краснавчий часопис : До 85-річчя академіка Володимира Грабовецького*. Івано-Франківськ, 2013. Ч. 22-23. С. 523–530.
32. Рось З. Діяльність основних просвітницько-пропагандистських осередків у розвитку джазової культури українського суспільства. «Музичне мистецтво ХХІ століття – історія, теорія, практика»: Збірник наукових праць Інституту музичного мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. [загальна редакція та упорядкування А. Душного]. Дрогобич, Кельце, Каунас, Алмати, Баку: Просвіт, 2019. Вип. 5. С. 99-100.
33. Рось З. Класифікація українських джазових фестивальних акцій періоду незалежності (1991-2012 рр.). *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал*. Київ : ІДЕЯ ПРИНТ, 2018. № 4. С. 326 С. 326-331.
34. Рось З. Особливості роботи над розвитком вокально-виконавської техніки естрадно-джазових співаків. *Навчальний посібник з методичними рекомендаціями*. Івано-Франківськ : “СІМІК”, 2019. с. 66.
35. Рось З. Стан, проблеми та перспективи розвитку естрадно-джазової освіти в Україні . *Вісник Прикарпатського університету. Серія : Мистецтвознавство [зб. наук. пр.]* ред.-упоряд. В. Дутчак. Івано-Франківськ, 2014. Вип. 28-29, ч. 2. С. 124–130.
36. Сичова О. Засади й особливості проведення мистецьких фестивалів у малих містах сучасної України (на прикладі фестивалю “Фарботони”). *Музикознавчі студії Інституту мистецтв ВНУ ім. Лесі Українки та НМАУ ім. П. І. Чайковського : [зб. наук. пр.]*. Луцьк, 2012. Вип. 9. С. 312–320.
37. Стотика О. В., Стотика І. Г. Естрадно-джазове мистецтво в системі масового музично-естрадного розвитку особистості . *Науковий часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова : До 170-річного ювілею*. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти. Київ : НПУ, 2004. Вип. 1(6). С. 234–240.
38. Скакун О. Ф. О терминопонятиях “типология”, “типологизация”, “тип” в сравнительном правоведении. *Ученые записки Таврического*

національного університета ім. В. І. Вернадського. Серія “Юридические науки”. Таврия. 20 (59). № 2. Симферополь, 2007. С. 101–104.

39. Супрун О. В. Поєднання джазу та класики в контексті “музики ЕСМ” Мистецтвознавчі записки. Київ, 2013. Вип. 24. С. 53–59.

40. Теробун Д. С. Мистецтво джазу у діалогах з європейською музичною традицією. Мистецтвознавчі записки. Київ, 2013. Вип. 24. С. 59–66.

41. Фейертаг В. Б. Джаз. XX век : [энцикл. справ.] СПб. : Скифия, 2008. 696 с.

42. Хижко О. В. Естрадно-джазове музикування у вихованні особистості студента музичного училища. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика : [зб. наук. пр.]*. Луганськ : СНУ ім. В. Даля, 2004. Вип. 4. С. 266–277.

43. Шапиро Н. Творцы джаза [авт.-сост. : Нэт Шапиро, Нэт Хентофф ; пер. с англ. Ю. Т. Верменич ; примеч. А. С. Беличенко] Н. Шапиро. Новосибирск : Сиб. унив. изд-во, 2005. – 392 с.

44. Широкова Е. А. Музыкальный фестиваль в диалоге культур: дисс. ... канд. культурологии : 24.00.01. Санкт-Петербургский гос. ун-т культуры и искусств. СПб., 2013. 171 с.

45. Шнеерсон Г., Кукаркин А., Бояджиев Г., Чегодаев А., Эпоха джаза [Текст] *Кино, театр, музыка, живопись в США* [сост. и ред. С. Николаева]. М. : Знание, 1964. С. 273–290.

46. Яковлева-Романенко О. Типологія суспільств як предмет соціальної філософії. URL: <http://kibit.com.ua/ru/press/articles/?view=231>